

Sprog

Det helt lille barn i Dagplejen kommunikerer med lyde, pludren og eventuelt enkelte ord, og den voksne svarer. Samtalen indeholder både blikkontakt, lytten og svar. Efterhånden som sproget udvikler sig til flere ord, bliver barnet i stand til at udtrykke sig mere og mere præcist. Denne præcise sprogbrug i kommunikationen medfører at barnet får mulighed for at udvikle en forståelse for at ordene også er en slags 'navneetikette' for noget. *Begrebsudviklingen* er stille og roligt begyndt, og en voksende forståelse for "form og indhold" starter.

Det er den voksne, der skal tage initiativ til at invitere barnet til verbal kommunikation. Den primære mulighed barnet har for at tilegne sig talesprog i Dagplejen, er gennem det tætte samvær med dagplejeren og den kommunikation, dette samvær medfører. Barnet tilbydes desuden forskellige andre muligheder til understøttelse af udviklingen af sproget, så som babytegn, billedbøger, dialogisk læsning, sang og musik, rim og remser, puslespil og andet legetøj.

Begrebsapparatet udvikles, f.eks. når barnet hjælper med at dække bord til frokost (henter kopper/tallerkener osv.), når barnet skal have tøjet af og på og genstandene benævnes, henter hjemmesko, henter legetøj, ser en regnorm m.m. samt i samværet med andre børn i dagplejehjemmet og i legestuen. Barnet begynder langsomt at fornemme simple udsagn om form-, farve- og rum opfattelse, f.eks. at bolden er *rund*; at koppen er *blå*; at bamse sidder *på* sofaen; at bilen holder *under* sofaen osv.

Alle børn skal:

- Støttes i at udvikle deres ordforråd og begreber.
- Have mulighed for at udtrykke sig, blive lyttet til og forstået.
- Støttes i- og lære at bruge sproget som kontaktmiddel.
- Støttes i at kunne aflæse andres kropssprog og mimik.
- Have mulighed for at lære at bruge sproget kreativt med eksempelvis sang, musik og rim- og remser.

Det opnår vi ved:

- At den voksne sætter ord på sine handlinger.
- At den voksne sætter ord på barnets handlinger.
- At synge, læse, fortælle, lave rim- og remser og bruge baby-tegn.
- At arbejde med temaer, hvor vi går i dybden med et emne.
- At den voksne hjælper barnet med at sætte ord på barnets følelser.
- At den voksne støtter barnet i at læse andres kropssprog og mimik ved at sætte ord på de andre børns kropssprog og handlinger.
- At den voksne er rollemodel for, hvordan man kan reagere i forskellige situationer.

Tegn vi ser:

- At barnets sprogudvikling øges – fra enkelte ord til 2- og 3-ordssætninger osv..
- De små børn viser glæde ved de sange, de kender.
- Barnet kender mange sange og synger spontant, eller leger med rim og remser.
- At børnene begynder at aflæse de andre børns kropssprog og justerer deres handlinger derefter.
- Børnene viser interesse og nysgerrighed for bøgerne og beder om at få læst eller fortalt historier.
- Børnene giver udtryk for deres ønsker og behov ved hjælp af tale- og kropssprog og babytegn.